

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2018, în cauza penală privind-o pe

Volenco Olga Xxxxx, născută la xxxxx, originară și domiciliată mun. Xxxxx, str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță:* 22.06.2017 – 13.04.2018;
2. *Instanța de apel:* 10.05.2018 – 06.06.2018;
3. *Instanța de recurs:* 10.08.2018 - 13.11.2018

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 13 aprilie 2018, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Volenco Olga Xxxxx, a fost recunoscută vinovată și condamnată, în baza:

- art. 217¹ alin. (2) Cod penal, la 2 ani de închisoare;

- art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 1 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate de circuitul drogurilor, pe un termen de 2 ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă cu închisoare, pe un termen de 2 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate de circuitul drogurilor, pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată executarea pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 3 ani, dacă în această

perioadă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

A fost respinsă cererea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Volenco O. într-o perioadă și timp nestabil de organul de urmărire penală, ilegal a dobândit o cantitate de droguri pe care le înstrăina pe teritoriul mun. Xxxxx, în perioada anului 2017, consumatorilor de droguri, iar la 09 martie 2017, ora 15.15, pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, a înstrăinat lui Vartan Vadim, contra sumei de 200 lei, marijuana în cantitate de 1,056 gr., ce se atribuie la substanțe narcotice de origine vegetală, obținută artizanal din plante de cânepă.

Tot ea, într-un loc și timp nestabil de organul de urmărire penală, a dobândit ilegal o cantitate nestabilă de substanțe stupefiante, pe care le păstra cu scopul folosirii personale, iar la 29 august 2017, ora 13:30, angajații poliției au stopat-o la intersecția străzilor M. Viteazul – Libertății, din mun. Bălți și efectuând percheziția corporală au depistat la ea două pachete cu masă vegetală uscată, de culoare galbenă, care conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-1387 din 28.09.2017, conține substanța – MDMA (N) – 2201, analog al substanței stupefiante AB-PINCA-CHM, ce se include în tabelul 1 a substanțelor stupefiante și psihotrope neutilizate în scopuri medicale, cu cantitatea de 0,495 gr. și 0,428 gr., ce se atribuie la proporții deosebit de mari, pe care o păstra, fără scop de înstrăinare.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea a unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatei Volenco Olga să-i fie aplicată pedeapsa în baza: art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal - 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de circulația ilegală de droguri, pe un termen de 2 ani; în baza art. 217¹ alin. (2) Cod penal – 2 ani închisoare. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă - 2 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar pentru femei, de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de circulația ilegală a drogurilor, pe un termen de 2 ani, iar cheltuielile de judecată să fie încasate din contul inculpatei.

În motivarea apelului a invocat:

- inculpata anterior a fost condamnată de mai multe ori și pentru faptul circulației ilegale de substanțe narcotice, ultima nu a tras concluziile de rigoare și a săvârșit infracțiunea de înstrăinare a substanțelor narcotice din interes material, cu scopul de a obține un oarecare profit;

- corectarea și reeducarea inculpatei poate avea loc numai prin aplicarea pedepsei cu închisoare, conform prevederilor art. 61 Cod penal;

- referitor la cheltuielile de judecată, ținând cont de prevederile art. 227 - 229 Cod de procedură penală, solicită ca acestea să fie încasate din contul inculpatei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2018, apelul procurorului a fost respins ca nefondat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, prima instanță la adoptarea sentinței a ținut cont în deplină măsură de principiul individualizării pedepsei penale, reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptelor comise și pericolul lor social, în raport cu persoana vinovată și circumstanțele cauzei, ce-i atenuează sau agravează răspunderea penală.

În viziunea instanței de apel, prima instanță constatând cu certitudine vinovăția inculpatei, la stabilirea pedepsei a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 61, 75 Cod penal și în special art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a menționat că prima instanță a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, reieșind din caracterul prejudiciabil a infracțiunilor săvârșite, personalitatea ei, care deși nu este la prima abatere de lege, anterior și-a executat integral pedepsele stabilite, de una singură, asigurând educarea și creșterea unui copil de trei luni, potrivit certificatului de dezabilitate, deține gradul de dezabilitate „accentuat”.

La fel, instanța de apel a reținut că, prima instanță a ținut cont și de comportamentul manifestat de către inculpată, referitor la faptele comise și urmările survenite, cum ar fi recunoașterea vinovăției și căința sinceră cu acceptarea probatoriului administrat la urmărirea penală, ce a determinat simplificarea procedurii de examinare a cauzei, cu limită de cheltuieli.

Instanța de apel a mai menționat că, prima instanță corect a apreciat posibilitatea aplicării în privința inculpatei a dispozițiilor art. 90 Cod penal, dispunând executarea condiționată a pedepsei penale, cu stabilirea perioadei de probațiune pentru corectare. Or, prin cele reținute mai sus, instanța de apel a indicat temeiurile care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, legea penală acordă persoanelor condamnate pentru comiterea acestei infracțiuni anumite garanții în scopul corectării lor, fără izolare de societate, întru prevenirea comiterii în continuare a altor fapte penale, precum și dându-le posibilitatea de a-și demonstra

corectarea efectivă. Respectiv, în cadrul judecării cauzei penale în ordine de apel, partea acuzării nu a invocat alte circumstanțe a cauzei, decât cele stabilite prin sentință, care ar afecta temeinicia verdictului atacat în latura stabilirii pedepsei penale, argumentul invocat referitor la blândețea pedepsei fiind unul declarativ, fapt pentru care apelul declarat a fost respins, ca fiind nefondat.

În ce privește solicitarea încasării cheltuielilor pentru efectuarea expertizei chimice, instanța de apel a stabilit că, aceasta corect a fost respinsă de către prima instanță, reieșind din obligația statului în sensul art. 6 CEDO, prin intermediul agenților din cadrul organului de urmărire penală, de a dovedi potrivit art. 24 și 56 Cod de procedură penală, vinovăția persoanei atrasă la răspunderea penală, având sarcina probațiunii, atâta timp cât legea penală îi garantează acuzatului dreptul la „prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod de procedură penală, liberându-l de obligația de a-și demonstra nevinovăția.

Mai mult, instanța de apel a conchis că, costul pentru efectuarea expertizei nu se include în cheltuielile judiciare din categoria celor stipulate la alin. (2) art. 227 Cod de procedură penală, la care face referire apelantul, cele pentru serviciile experților, potrivit alin. (3) aceleași norme, urmând a fi achitate din sumele alocate de stat, în modul prevăzut de legea procesual penală, după cum se menționează în conținutul art. 228 Cod de procedură penală, suportându-se în sensul alin. (1) art. 229 Cod de procedură penală, de către inculpat sau trecute în contul statului, soluționarea respectivei chestiuni fiind lăsată potrivit alin. (2) la direcția instanței de judecată, ce va purcede la încasarea lor, prin aplicarea dispozițiilor art. 385 alin. (1) pct. 14) și 397 pct. 5) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că raportul de expertiză chimică a fost utilizat în calitate de probă, fiind pus la baza învinuirii și condamnării lui Volenco O., instanța de apel a menționat că, solicitarea apelantului privind încasarea costului expertizei a fost apreciată ca nefondată.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care invocând prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea condamnării lui Volenco O. și în latura cheltuielilor de judecată. Volenco O. să fie considerată condamnată în baza art. 217¹ alin. (2) Cod penal, la 2 ani închisoare, în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circuitul drogurilor, pe un termen de 2 ani. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă – 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar

pentru femeii, de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circuitul drogurilor, pe un termen de 2 ani. A exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și a încasa în contul statului de la Volenco O., cheltuielile de judecată în sumă de 3.310 lei.

În motivarea recursului invocă:

- pedeapsa stabilită inculpatului este neîntemeiată, deoarece atât instanța de fond, cât și instanța de apel n-au argumentat necesitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, prin ce au ignorat criteriile generale de individualizare a pedepsei;

- instanța de apel a indicat, că prima instanță la stabilirea pedepsei penale a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 61, 75 Cod penal, însă, inculpata anterior a fost de mai multe ori în conflict cu legea, comițând infracțiuni analogice;

- aceste circumstanțe sunt suficiente pentru a nu fi stabilită pedeapsa neprivativă de libertate;

- de către instanțele de fond nu au fost respectate criteriile generale de individualizare a pedepsei, deoarece circumstanțele invocate și reținute de instanțele respective nu îndreptățesc faptele comise de inculpată și nu pot genera aplicarea unei pedepse neechitabile;

- pedeapsa cu închisoare și modalitatea de executare a acesteia, stabilită inculpatei de către prima instanță, menținută de către instanța de apel, nu a fost individualizată corect și nu în destulă măsură, încât aceasta să se convingă de necesitatea respectării legii și evitarea pe viitor a săvârșirii unor fapte similare, or aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni atât din partea lui Volenco O., cât și a altor persoane;

- consideră neargumentată respingerea încasării de la inculpată în beneficiul statului, a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor judiciare;

- cheltuielile judiciare au fost suportate de către stat pentru efectuarea expertizelor judiciare, inclusiv la solicitarea avocatului în numele inculpatei, în cadrul pregătirii poziției de apărare;

- ținând cont de prevederile art. 142 alin. (2), 227 alin. (1) și (3), 228 alin. (3), 229 alin. (1) Cod de procedură penală și odată ce inculpata a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii incriminate, cheltuielile judiciare, suportate pentru efectuarea expertizelor chimice, urmează să fie încasate de la ea.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, să caseze total sau parțial hotărârea atacată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Din norma menționată rezultă că, instanța de recurs poate să intervină în soluțiilor instanțelor de fond, inclusiv și să le caseze parțial, în cazul constatării comiterii erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate.

Reieșind din dispoziția alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În recursul declarat, procurorul invocă de drept temeiurile de casare stipulate la pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrara prevederilor legale.*

Tot din conținutul recursului declarat, rezultă că autorul acestuia își exprimă dezacordul aplicării de către instanțele de fond a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilite inculpatei pentru infracțiunile săvârșite, adoptând soluții eronate în acest sens, fără a pătrunde suficient în esența problemei de fapt și de drept, fără a fi elucidate obiectiv toate circumstanțele cauzei, la individualizarea pedepsei inculpatei Volenco O.

Analizând hotărârile judecătorești atacate sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, soluțiile instanțelor de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei sunt neîntemeiate, la adoptarea cărora nu s-a ținut cont în deplină măsură de dispoziția alin. (1) art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă că, prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținând cont de

influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, Colegiul menționează, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește luând în considerație și personalitatea infractorului, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

În prezenta cauză supusă judecării, se atestă că inculpata a fost recunoscută vinovată și condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, prevăzută de art. 217¹ alin. (2) Cod penal, cât și pentru comiterea unei infracțiuni grave, stipulate la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă pentru concurs de infracțiuni, în corespundere cu art. 84 alin. (1) Cod penal.

Din conținutul părții descriptive a sentinței, la capitolul stabilirii tipului pedepsei inculpatei, prima instanță a menționat că, a ținut cont de personalitatea acesteia, care anterior a fost condamnată, însă antecedentul penal este stins, este mamă solitară, are la întreținere un copil minor, este încadrată în grad de dezabilitate mediu, cu procentul păstrat al capacității de muncă de 55%, cauza dezabilității - afecțiune din copilărie, a recunoscut vina în baza probelor la faza urmăririi penale, s-a căit sincer, circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, aplicându-i pedeapsă definitivă cu închisoare, pentru concursul de infracțiuni comise, prin cumul parțial, pe termen de 2 ani 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate circuitul drogurilor, pe un termen de 2 ani, reieșind din termenul de pedeapsă stabilit pentru infracțiunea săvârșită și prevăzută de art. 217¹ alin. (2) Cod penal – 2 ani închisoare și pentru infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal – 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate circuitul drogurilor, pe un termen de 2 ani, adică termene minime și respectiv mai aproape de limita minimă, prevăzute de sancțiunile normelor penale imputate.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea termenului pedepsei cu închisoare, instanțele de judecată urmează să continue operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează a fi pusă în executare ori sub condiția personalității acestuia de a se corecta și resocializa se poate de concluzionat, că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe o perioadă de probațiune.

În speța dată, instanțele de fond, luând în considerație personalitatea inculpatei, care deși nu este la prima abatere de la lege, anterior și-a executat integral pedepsele stabilite, de una singură asigurând educarea și creșterea unui copil de trei luni, potrivit certificatului de dezabilitate seria CN nr. 291225 din 15.01.2018, prezentat în cadrul ședinței instanței de apel, deține gradul de dezabilitate accentuat, comportamentul acesteia, care a recunoscut vina în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, s-a căit sincer, au conchis că este necesar de a-i stabili pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Studiind minuțios lucrările dosarului, în raport cu concluziile instanțelor de fond, Colegiul penal lărgit consideră, că instanțele ierarhic inferioare, la adoptarea soluțiilor în partea stabilirii pedepsei inculpatului, nu au ținut cont de toate criteriile de individualizare a pedepsei și incorect au conchis de a aplica prevederile art. 90 Cod penal în privința vinovatului.

Așadar, instanța de recurs notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, Colegiul remarcă că, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și

natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

În viziunea Colegiului penal lărgit, prima instanță și cea de apel insuficient au abordat condițiile ce vizează persoana celei vinovate și faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

La capitolul *persoana celui vinovat* - instanțele trebuiau să efectueze o analiză amplă a personalității infractorului, să dispună de date referitoare la calitățile fizice și psihice ale celui vinovat manifestate prin fapta comisă, în perioada premergătoare săvârșirii faptei prejudiciabile și după săvârșirea acesteia, în timpul judecății (aspectele social – psihologice, nivelul de instruire școlară, studiile, activitatea social utilă/muncă, comportamentul, mediul familial, intelectual, caracterul, temperamentul, vârsta, factorii care influențează sau pot influența conduita lui generală, antecedentele ș. a.), aceste circumstanțe pot fi stabilite prin prezentarea documentelor necesare.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit consideră că instanțele de fond, neîntemeiat au reținut că inculpata deși nu este la prima abatere de la lege, anterior și-a executat integral pedepsele stabilite, antecedentul penal fiind stins.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit reține că, din materialele cauzei se atestă că inculpata anterior a fost recunoscută vinovată și condamnată:

- prin sentința Judecătoriei Bălți din 29.09.2014, în baza art. 217 alin. (2) Cod penal (f.d. 85 v. I), la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituia la acel moment suma de 6.000 lei, la materialele cauzei fiind anexat certificatul (f.d.99 v. I), ce atestă faptul că aceasta a fost achitată (f.d. 99 v. I);

- prin sentința Judecătoriei Bălți din 03.03.2016 (f.d. 86-87 v. I), în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituia la acel moment suma de 6.000 lei, însă la materialele cauzei lipsesc careva probe, înscrisuri ce ar confirma achitarea amenzii în cauză, de către inculpată.

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) lit. e) Cod de procedură penală, se consideră ca neavând antecedente penale, persoanele condamnate la o pedeapsă mai blândă decât închisoarea – după executarea pedepsei.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, inculpata a comis infracțiunea în cauză, antecedentul penal nefiind stins, în urma condamnării prin sentința Judecătoriei Bălți din 03.03.2016, în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, deoarece la materialele cauzei lipsesc careva documente, ce ar confirma faptul executării de către Volenco O. a pedepsei sub formă de amendă în mărime de 6000 lei. Tot, din materialele cauzei se atestă, că anterior inculpata, în anul 2014, a mai săvârșit infracțiunea, prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită la fel, o pedeapsă neprivativă de libertate sub formă de

amendă, astfel pedepsele anterioare fiind insuficiente pentru corectarea inculpatei. Având în vedere cele menționate, se atestă faptul că comiterea infracțiunilor de circulația ilegală a drogurilor cu și fără scop de înstrăinare, pentru inculpata Volenco O., au devenit o deprindere și o modalitate de conviețuire în societate, astfel instanțele de judecată oferindu-i anterior posibilitatea corectării, prin aplicarea pedepselor neprivative de libertate, inculpata nu și-a făcut concluziile respective, pentru evitarea comiterii pe viitor a faptelor infracționale, săvârșind din nou o infracțiune mai puțin gravă și una gravă.

În opinia Colegiului, deși la caz au mai fost reținute circumstanțele precum că, inculpata are la întreținere un copil minor, este încadrată în grad de dezabilitate accentuat, a recunoscut vina în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, s-a căit sincer, circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, instanța de recurs reține că circumstanțele în cauză au stat și la baza stabilirii pedepsei minime sub formă de închisoare, prevăzută de legea penală, pentru infracțiunile săvârșite, totuși aceste circumstanțe nu sunt suficiente pentru ca inculpata să beneficieze de aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ținând cont de personalitatea acesteia, din revendicarea căreia rezultă o frecvență a comiterii infracțiunilor.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în prezenta speță, nu va avea un impact scontat asupra atingerii scopului pedepsei penale, prevăzute la art. 61 alin. (2) Cod penal și anume restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Astfel, instanța de recurs, în speța dată, găsește întemeiate argumentele recursului declarat de procuror și constată că concluzia instanțelor de fond, precum că scopul legii penale poate fi atins și fără executarea pedepsei reale cu închisoare, aplicând prevederile art. 90 Cod penal, ca fiind eronată și neîntemeiată, și din aceste considerente o va exclude.

Totodată, nu se va considera faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația condamnatei, deoarece ca agravare a situației condamnatului se subînțelege situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsa prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea quantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuă; situații de învinuire care esențial, după circumstanțe reale, diferă de cea de la început sau orice altă modificare a învinuirii, ce afectează dreptul inculpatului la apărare.

În altă ordine de idei, Colegiul penal lărgit consideră nefondată cerința procurorului de a încasa din contul inculpatei cheltuielile de judecată, ce țin de efectuarea expertizelor judiciare, în sumă de 3.310 lei.

În susținerea celor menționate supra, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

Prin urmare, se reține că rapoartele de expertiză chimică nr. 34/12/2-R-301 din 15.03.2017 și nr. 34/12/2-r-1387 din 28.09.2017, au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, astfel constituie cheltuieli ce urmează a fi achitate, conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (până la modificările din 09 februarie 2018), din contul mijloacelor bugetului de stat, ținând cont de prevederile art. 3 Cod de procedură penală, care stipulează, că în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpată a sumei de bani menționate mai sus, cu titlu de cheltuieli suportate.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul declarat de procuror urmează a fi admis în partea excluderii aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, cu casarea parțială a hotărârilor primei instanțe și celei de apel, în această parte.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2018 și sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 13 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui **Volenco Olga Xxxxx**, în partea individualizării pedepsei, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, conform căreia exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Volenco Olga Xxxxx, se consideră condamnată:

- în baza art. 217¹ alin. (2) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare;

- în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circuitul drogurilor, pe un termen de 2 ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate - pedeapsă definitivă – 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar pentru femei, de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circuitul drogurilor, pe un termen de 2 ani.

Termenul executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Volenco Olga Xxxx, de calculat din momentul reținerii.

Celelalte dispoziții ale hotărârilor judecătorești contestate, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 13 decembrie 2018.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor